Programmaboek keuzevakken 22-23
(Ontwikkelingsgericht werken)

Buitengewoon onderwijs
Zorgverbreding en remediërend leren

Onderwijsgroep Lerarenopleiding
Academiejaar: 2022-2023

KdG
Karel de Grote Hogeschool

Karel de Grote Hogeschool

INHOUD

INLEIDING 2
KEUZEVAKKEN 3
Aanvankelijk lezen 3
Aanvankelijk spellen 4
Autisme en hoogbegaafdheid 4
Autisme en mentale beperking 5
Basale stimulatie (groep A) 5
Basale stimulatie (groep B) 6
Beleid rond problematisch gedrag: tussen verbinden en begrenzen! 6
De (leer)zorg van de toekomst: de sensitieve leerkracht/ondersteuner 7
Developmental coordination disorder (DCD) 7
Een muzische insteek als antwoord op zorgvragen (groep A) 8
Een muzische insteek als antwoord op zorgvragen (groep B) 8
Faalangst bij kinderen en jongeren (groep A) 9
Faalangst bij kinderen en jongeren (groep B) 9
Functioneel rekenen 10
(Hardnekkige) lees- en/of spelproblemen 11
Hechten en vechten 12
Help, een anderstalige nieuwkomer in de klas! 13
Nieuwe gezinsvormen en (v)echtscheiding 14
Ontluikende gecijferdheid en aanvankelijk rekenen; niet altijd vanzelfsprekend... 15
Preventief aan de slag rond schoolmoeheid 15
Rekenproblemen en rekenstoornissen; achtergronden en handvaten 16
Sherborne bewegingspedagogiek (groep A) 16
Sherborne bewegingspedagogiek (groep B) 17
SMOG (groep A) 18
SMOG (groep B) 19
Suïcidepreventie bij jongeren 19
Taalontwikkelingsstoornissen (groep A) 20
Taalontwikkelingsstoornissen (groep B) 21
Traumasensitief lesgeven (groep A) 22
Traumasensitief lesgeven (groep B) 23
Verlies en verdriet, hoe ga ik daarme om bij kinderen en jongeren? (groep A) 24
Verlies en verdriet, hoe ga ik daarme om bij kinderen en jongeren? (groep B) 25
Zorg, via beweging 26

Karel de Grote Hogeschool

INLEIDING

Binnen het opleidingsonderdeel "Ontwikkelingsgericht werken" in de opleidingen Buitengewoon onderwijs en Zorgverbreding en remediërend leren, nemen studenten 6 keuzevakken op. Dit programmaboek bevat inhouden, data en locaties van alle keuzevakken waaruit gekozen kan worden.

De data en uren zijn onder voorbehoud. Dit programmaboek dient enkel om je keuzevakken initieel vast te leggen.

Je geeft deze door via e-studentservice. Kijk op het studentenportaal bij de mededelingen voor meer praktische info hoe je dit doet.

Daarna kan je vanaf de start van het academiejaar, je persoonlijk rooster, inclusief keuzevakken, raadplegen via http://mijnrooster.kdg.be. Let wel; datawijzigingen blijven mogelijk. Check je rooster dus regelmatig.

Karel de Grote Hogeschool

KEUZEVAKKEN

Aanvankelijk lezen

(22-23/5K01-15)

Doelgroep BNB BO lager, secundair / ZO lager, secundair
Sessies 2
Lesuren 5
Locatie Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen

Begeleider Van den Eynde Ria

Datum/Data

di 31/01/2023	18.30 - 21.00 u.
di 07/02/2023	18.30 - 21.00 u.

Tekst

Het beheersen van de leesvaardigheid is een belangrijke vaardigheid in onze huidige maatschappij.

Taal staat bovendien centraal bij het (schoolse) leerproces van elk kind. Het ontwikkelen van een krachtige leeromgeving houdt daarom o.a. in dat je leerlingen veel taalkansen biedt bij het verwerven van mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden. De basiselementen voor deze vaardigheden zijn een uitgebreide woordenschat, het ontwikkelen van symboolbewustzijn en de beheersing van de elementaire lees- en spelhandeling.

In deze module gaan we in op de nodige kaders voor woordenschatverwerving en aanvankelijk lezen. Daarnaast bekijken we kritisch de verschillende visies op en methoden voor aanvankelijk lezen a.d.h.v. voorbeeldmateriaal. We proberen een aantal werkvormen uit die kunnen bijdragen tot woordenschatuitbreiding en het aanvankelijk lezen. Verder kijken we hoe een leerlijn voor voortgezet lezen wordt opgebouwd en besteden we aandacht aan het verwerven van leesbegrip en het beleven van leesplezier.

Opmerking:
Dit aanbod is bedoeld voor cursisten die GEEN voorkennis hebben met betrekking tot aanvankelijk lezen.

Aanvankelijk spellen

(22-23/5K01-16)

Doelgroep	BNB BO lager, secundair / ZO lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Van den Eynde Ria
Datum/Data	ma 13/02/2023 18.30 - 21.00 u. ma 27/02/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Het beheersen van een correcte spelling blijft een belangrijke vaardigheid in onze huidige maatschappij.

Taal staat bovendien centraal bij het (schoolse) leerproces van elk kind. Het ontwikkelen van een krachtige leeromgeving houdt daarom o.a. in dat je leerlingen veel taalkansen biedt bij het verwerven van mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden. De basiselementen voor deze vaardigheden zijn een uitgebreide woordenschat, het ontwikkelen van symboolbewustzijn en de beheersing van de elementaire lees- en spelhandeling.

In deze module bieden we de nodige kaders over spellingonderwijs en de relatie met lees-en schrijfonderwijs. Daarnaast bekijken we kritisch de verschillende visies op en methoden voor spellen a.d.h.v. voorbeeldmateriaal. We proberen een aantal werkvormen uit die kunnen bijdragen tot goed spellen, het ontwikkelen van een spellinggeweten en schrijfplezier.

Opmerking:
Dit aanbod is bedoeld voor cursisten die GEEN voorkennis hebben met betrekking tot aanvankelijk spellen.

Autisme en hoogbegaafdheid

(22-23/5K01-04)

Doelgroep	BNB ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	De Witte Ruben
Datum/Data	di 15/11/2022 18.30 - 21.00 u. di 22/11/2022 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Het aantal begaafde mensen met een diagnose autismespectrumstoornis is toegenomen. Begrip voor autistisch denken breidt zich uit, maar (nieuwe) misverstanden treden op.

In dit keuzevak tackelen we misverstanden zoals: mensen met autisme tonen géén empathie. Daarbij leer je een autismevriendelijke stijl hanteren met een focus op een normale tot hoogbegaafdheid.

Autisme en mentale beperking

(22-23/5K01-05)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	De Witte Ruben Coppens Petra
Datum/Data	di 06/12/2022 18.30 - 21.00 u. ma 19/12/2022 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Een autismespectrumstoornis komt vaak samen voor met een mentale beperking. Dat creëert typische uitdagingen op het gebied van sociale interacties, communicatie en verbeelding. In dit keuzevak zoomen we in op het merkwaardige ontwikkelingsprofiel van deze kinderen en jongeren. We verkennen daarbij concrete handvaten om hun ontwikkeling te 'prikkelen'. Vervolgens luisteren we naar de getuigenis van een ouder van een kind met een autismespectrumstoornis en een mentale beperking.

Basale stimulatie (groep A)

(22-23/5K01-18A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen Basisschool Berkenboom, Ankerstraat 39, 9100 Sint-Niklaas
Begeleider	Bauwens Sofie
Datum/Data	do 10/11/2022 18.30 - 21.00 u. vr 18/11/2022 13.15 - 15.45 u.
Tekst	Het accent van deze workshop ligt op 'basale stimulatie', een omgangsvorm die op elk moment van de dag kan toegepast worden. In de eerste sessie, die eerder theoretisch zal zijn, wordt naast de theorie van Basale stimulatie ook stil gestaan bij soortgelijke activiteiten zoals sherborne en BIM. Tijdens de tweede workshop bezoeken we een school waar we zelf ondergedompeld zullen worden in de wondere wereld van het snoezelen. Onze doelgroep zijn leerlingen van het basisonderwijs. **Opmerking**: De 2de sessie is extern en vindt plaats op vrijdagnamiddag in school Berkenboom. Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.

Basale stimulatie (groep B)

(22-23/5K01-18B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen Berkenboom BuBaO, Kalkstraat 42, 9100 Sint-Niklaas
Begeleider	Bauwens Sofie
Datum/Data	di 28/02/2023 18.30 - 21.00 u. vr 10/03/2023 13.15 - 15.45 u.
Tekst	Het accent van deze workshop ligt op 'basale stimulatie', een omgangsvorm die op elk moment van de dag kan toegepast worden. In de eerste sessie, die eerder theoretisch zal zijn, wordt naast de theorie van Basale stimulatie ook stil gestaan bij soortgelijke activiteiten zoals sherborne en BIM. Tijdens de tweede workshop bezoeken we een school waar we zelf ondergedompeld zullen worden in de wondere wereld van het snoezelen. Onze doelgroep zijn leerlingen van het basisonderwijs. **Opmerking**: De 2de sessie is extern en vindt plaats op vrijdagnamiddag in school Berkenboom. Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.

Beleid rond problematisch gedrag: tussen verbinden en begrenzen!

(22-23/5K01-20)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Murawski Bert
Datum/Data	ma 06/03/2023 18.30 - 21.00 u. ma 13/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Storend gedrag ontwricht het leuke schoolleven en put vaak leerkrachten uit naast de arbeidsvreugde die verdwijnt. De leerkracht voelt zich machteloos. Iedereen wil zich verbonden weten met de klasgenoten en de leerkrachten, zo leer je het meest. Vaak geeft storend gedrag aan dat dit niet lukt en moet er worden begrensd. Hoe pak je dit aan om de verbinding niet te storen? Vaak kan je alleen verbinden via begrenzing. Hoe ziet dit leerkrachtengedrag er uit? Op de schoolmarkt is een breed spectrum van 'tools en motivatie' aanwezig, hier moeten keuzes gemaakt worden...

De (leer)zorg van de toekomst: de sensitieve leerkracht/ondersteuner

(22-23/5K01-21)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Murawski Bert
Datum/Data	ma 20/03/2023 18.30 - 21.00 u. ma 27/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	We kijken naar de nieuwe inzichten in de leerpsychologie en neurobiologie om aan te tonen dat de binding tussen leerkracht en het kind/de jongere het fundament is van een goede leerzorg. Het belang van deze binding en de sensitieve relatie tussen leerkracht en kind visualiseren we via de 'circle of security'. We vertalen onze inzichten en gaan aan de slag met een praktische kijkwijzer om 'de sensitieve relatie tussen leerkracht en kind/jongere ' die ons kan helpen te kijken naar ons gedrag als leerkracht i.c. begeleider. We oefenen op het ontwikkelen van de sensitiviteit als leerkracht en begeleider om het verschil te kunnen maken voor de kinderen /jongeren in leerzorg.

Developmental coordination disorder (DCD)

(22-23/5K01-08)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Van Laer Katrien
Datum/Data	do 15/12/2022 18.30 - 21.00 u. do 22/12/2022 18.30 - 21.00 u.
Tekst	In een eerste sessie bekijken we wat DCD is , hoe je het kan herkennen bij kinderen, hoe men tot diagnosestelling komt, wat de gevolgen zijn in het dagelijkse leven, dit allemaal aan de hand van theorie en heel veel voorbeelden en tips vanuit de praktijk. In de tweede sessie ga je ervaren hoe het is om DCD te hebben, we doen een hele praktische inleefsessie aangevuld met beeldmateriaal. Kortom, je krijg veel tips and tricks om aan de slag te kunnen gaan met kinderen met DCD.

Een muzische insteek als antwoord op zorgvragen (groep A)

(22-23/5K01-25A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	De Wachter Evi
Datum/Data	do 16/02/2023 18.30 - 21.00 u. do 30/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Dit opleidingsonderdeel behandelt hoe creatieve en muzische methodieken een niet-talige oplossing kunnen zijn als antwoord op zorgvragen. In de eerste sessie proef je via oefeningen uit de verschillende muzisch-creatieve domeinen en hun uitingsvormen. In de tweede sessie krijg je een kader aangereikt waarmee je een muzisch-creatieve methodiek aanpast aan de zorgvraag uit een casus vanuit je eigen praktijk. In dit opleidingsonderdeel staat ervaringsleren én uitwisseling met andere studenten centraal. **Opmerking**: Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.

Een muzische insteek als antwoord op zorgvragen (groep B)

(22-23/5K01-25B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	De Wachter Evi
Datum/Data	do 02/03/2023 18.30 - 21.00 u. do 30/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Dit opleidingsonderdeel behandelt hoe creatieve en muzische methodieken een niet-talige oplossing kunnen zijn als antwoord op zorgvragen. In de eerste sessie proef je via oefeningen uit de verschillende muzisch-creatieve domeinen en hun uitingsvormen. In de tweede sessie krijg je een kader aangereikt waarmee je een muzisch-creatieve methodiek aanpast aan de zorgvraag uit een casus vanuit je eigen praktijk. In dit opleidingsonderdeel staat ervaringsleren én uitwisseling met andere studenten centraal. **Opmerking**: Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.

Faalangst bij kinderen en jongeren (groep A)

(22-23/5K01-12A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	ONLINE, @home
Begeleider	Stoffels Leen
Datum/Data	di 28/02/2023 18.30 - 21.00 u. di 21/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Tijdens dit aanbod gaan we in op volgende aspecten: - Korte situering van faalangst - Conceptuele benadering: definitie van faalangst en beschrijvend procesmodel van motivatie en faalangst - Ontstaan en gevolgen van faalangst - Wat zijn (achterliggende) kenmerken en signalen? - Kunnen we faalangst voorkomen en hoe? - Hoe kunnen we leerlingen/jongeren met faalangst ondersteunen in de klas- en schoolpraktijk **Opmerking**: Deze lessen zijn online en volg je van thuis uit. Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data

Faalangst bij kinderen en jongeren (groep B)

(22-23/5K01-12B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	ONLINE, @home
Begeleider	Stoffels Leen
Datum/Data	di 07/03/2023 18.30 - 21.00 u. di 28/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Tijdens dit aanbod gaan we in op volgende aspecten: - Korte situering van faalangst - Conceptuele benadering: definitie van faalangst en beschrijvend procesmodel van motivatie en faalangst - Ontstaan en gevolgen van faalangst - Wat zijn (achterliggende) kenmerken en signalen? - Kunnen we faalangst voorkomen en hoe? - Hoe kunnen we leerlingen/jongeren met faalangst ondersteunen in de klas- en schoolpraktijk **Opmerking**: Deze lessen zijn online en volg je van thuis uit. Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data

Functioneel rekenen

(22-23/5K01-06)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Driesen Lieve
Datum/Data	ma 05/12/2022 18.30 - 21.00 u. ma 12/12/2022 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Leerlingen die niet meer aansluiten bij het gemeenschappelijk curriculum zijn vaak meer gebaat met het kunnen omgaan met numerieke informatie in dagdagelijkse situaties (bv. kleine financiële verrichtingen zoals iets kopen, meten en wegen, omgaan met tijd) dan met het maken van inhoudsloze optelsommen. Maar… hoe doe je dat dan? Er is geen enkele methode gemaakt voor deze doelgroep. Hoe kies je functionele doelen? Wat zijn functionele doelen? Welke leeractiviteiten koppel je daar dan aan? … Dit zijn alvast enkele vragen waarop we samen in een interactieve sessie het antwoord zoeken.

Karel de Grote Hogeschool

(Hardnekkige) lees- en/of spelproblemen

(22-23/5K01-17)

Doelgroep	BNB BO lager, secundair / ZO lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Van den Eynde Ria
Datum/Data	di 07/03/2023 18.30 - 21.00 u. di 28/03/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Het beheersen van de leesvaardigheid en het verwerven van de mogelijkheid om zich al schrijvend verstaanbaar uit te drukken zijn twee bijzonder belangrijke vaardigheden in onze huidige maatschappij. Een zwakke leesvaardigheid hypothekeert in belangrijke mate de toegang tot informatie en de algemene kennisverwerving in veel facetten van het dagdagelijkse leven. Ook een zwakke spellingsvaardigheid heeft een grote impact op de latere levenskwaliteit. Ouders en leerkrachten maken zich dan ook bijzonder ongerust wanneer een kind in (het begin van) de lagere school op deze domeinen achterop raakt. Gelukkig leidt een zwakke start niet noodzakelijk tot een blijvende problematiek. Lees- en spelproblemen in het basisonderwijs stellen de leerkracht voortdurend voor nieuwe uitdagingen.

In deze module bespreken we hoe je vanuit gerichte observatie en a.d.h.v. een doordachte taaldidactiek, lees-en spelproblemen kan voorkomen. We gaan in op een aantal tools die je helpen lees-en spelproblemen te signaleren en te onderkennen alsook een aantal methodes en tools die je kan inzetten om de lees- en/of spelzwakke leerling te ondersteunen.

We gaan dieper in op de basiskenmerken van dyslexie om vervolgens de vertaalslag te maken om methodes en tools voor lezen en spellen aan te passen aan de noden van de zeer moeizame of dyslectische lezer en speller. Tot slot bespreken we materialen en methodieken die leesplezier mogelijk maakt ondanks moeizaam lezen.

We werken zo veel mogelijk met concrete materialen en door de student aangebrachte casussen.

Opmerking:
Enkel voor studenten die vertrouwd zijn met de basisdidactiek van lezen en spellen. Niet-onderwijskundigen volg(d)en eerst "Aanvankelijk lezen" en "Aanvankelijk spellen"

Hechten en vechten

(22-23/5K01-22)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Murawski Bert
Datum/Data	ma 07/11/2022 18.30 - 21.00 u. ma 14/11/2022 18.30 - 21.00 u.

Tekst

... naar de elementaire deeltjes van ons sociaal gedrag en hoe te beïnvloeden in een school.

We ontwikkelen tot al of niet evenwichtige mensen in nabijheid van andere mensen, dat is onze hechting. Dat is een zekerheid. Niemand ontsnapt hier aan want hechten hoort bij het menszijn, we bezitten allen een eigen hechtingsprofiel dat je gedrag aanstuurt als ouder, partner, vriend, collega…. In dit ontwikkelingsproces spelen papa en mama, broers en zussen, leerkrachten en vele anderen een rol. Vanuit een veilige hechtingssituatie wagen we de sprong om onszelf emotioneel te ontwikkelen.

Sommigen krijgen geen veilige emotionele uitvalsbasis, hechten wordt vechten, mensen geraken 'hechtingsgestoord', vertonen bindingsangst of verlatingsangst. Anderen hebben een bijzondere situatie om hun leven richting te geven. We denken aan adoptiekinderen, pleegkinderen, (v)ehtscheidingskinderen, instellingskinderen, veelouderkinderen enz. Dit merk je aan bijzonder gedrag en/of leerproblemen.

De school, de leerkrachten en ondersteuners hebben hier een verantwoordelijke taak. Hoe ziet de leerkracht als hechtingsfiguur eruit, wat kan hij betekenen voor het hechtingsgestoorde kind/jongere?

Help, een anderstalige nieuwkomer in de klas!

(22-23/5K01-02)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Heyligen Yolanda
Datum/Data	di 15/11/2022 18.30 - 21.00 u. di 22/11/2022 18.30 - 21.00 u.
Tekst	- regelgeving anderstalige nieuwkomers - SES en GOK uren in lager en secundair onderwijs - AN klasjes (basisonderwij) en OKAN onderwijs (secundair onderwijs) - 9 principes rond culturele diversiteit - Migratie, iets van alle tijden - asielzoekers, vluchtelingen, migranten - traumaverwerking bij vluchtelingen - Materiaal om Nederlands te kunnen (bij) leren - Problemen op school buiten de kennis van het Nederlands (wiskunde, aardrijkskunde, geschiedenis, Frans, Engels, ...) - Ex-OKAN begeleiding op school

Nieuwe gezinsvormen en (v)echtscheiding

(22-23/5K01-23)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Murawski Bert
Datum/Data	ma 21/11/2022 18.30 - 21.00 u. ma 28/11/2022 18.30 - 21.00 u.
Tekst	We komen ze in elke klas/school tegen, de kinderen/jongeren uit nieuwe gezinsvormen en experimentele vormen van relatie en kinderwens: Nieuw samengestelde gezinnen, de co-ouderschap-gezinsituaties, de holebirelaties met kinderen, de éénouderfamilie, het draagmoederschap, medische begeleidde zwangerschappen... Het gezin met biologische vader/moeder is niet meer de eenzaligmakende gezinsrealiteit. Deze realiteit wordt juridisch gesetteld maar wat zijn de effecten op de kinderen en jongeren in de klas en wat betekent dit voor de ontmoeting van de leerkracht met de ouders? Spelen we niet genetische roulette met als inzet de ontwikkelingskansen van onze kinderen/jongeren? Welke problemen doen zich voor bij de schoolloopbaan van kinderen uit nieuwe gezinsvormen? Hoe kunnen we in schoolverband ondersteunen? Jongeren binnen een (v)echtscheidingssituatie verdienen in deze onze bijzondere aandacht. Daarom binnen deze module tijd en aandacht voor deze kinderen/jongeren en hoe we als onderwijsmensen kunnen bemiddelen en ondersteunen in deze bijzondere ontwikkelingssituatie waar loyaliteit en hechting anders moet verlopen.

Ontluikende gecijferdheid en aanvankelijk rekenen; niet altijd vanzelfsprekend...

(22-23/5K01-07)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Driesen Lieve
Datum/Data	di 20/12/2022 18.30 - 21.00 u. di 07/03/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Wat als kleuters onvoldoende vorderen in de wiskundige activiteiten? Wat als je je zorgen maakt over hun wiskundige ontwikkeling? We leren welke acties je best onderneemt als je "risiscosignalen" opmerkt. We leren hoe je doelgericht kan ingrijpen op kleuterniveau met als doel de achterstand weg te werken en een goede basis mee te geven als voorbereiding op de overstap naar de lagere school. In twee interactieve sessies leren we de kloof dichten tussen het voorbereidend rekenen en het aanvankelijk rekenproces. We bouwen een doordachte brug tussen de kleuterschool en het 1ste leerjaar. Tussen de beide sessies is er ruimte voor transfer naar de eigen praktijk.

Preventief aan de slag rond schoolmoeheid

(22-23/5K01-13)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	ONLINE, @home
Begeleider	Marchand Eddy
Datum/Data	do 17/11/2022 18.30 - 21.00 u. do 24/11/2022 22-23/5K01-12B
Tekst	De sessies starten met een aantal theoretische kaders rond motivatie en empowerment zoals het ABC van motivatie, the circle of courage, the rite journey, youth at risk, ...) om daarna in te gaan op de regelgeving en de sociale kaart rond schooluitval. We toetsen deze kaders af met casussen uit de groep zowel op individueel als schoolbreed niveau. We bekijken uit enkele good practices uit het buitenland rond datagestuurde preventie rond schoolmoeheid. We leggen daarbij de focus op early warning systemen rond schoolmoeheid. We eindigen met een geïntegreerde oefening rond het opzetten van een positieve preventieve schoolcultuur. **Opmerking**: Deze lessen zijn online en volg je van thuis uit.

Rekenproblemen en rekenstoornissen; achtergronden en handvaten

(22-23/5K01-24)

Doelgroep	BNB BO lager / ZO lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Hechtermans Sabine
Datum/Data	ma 30/01/2023 18.30 - 21.00 u. ma 06/02/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	In dit opleidingsonderdeel leer je een primaire rekenstoornis en een secundair leerprobleem onderscheiden. Je krijgt een dosis theorie over dyscalculie en rekenproblemen mee. Deze theorie vertalen we nadien naar praktische handvaten. Daarbij zoemen we in op mogelijke interventies binnen de wiskunderemediëring. Met die informatie kan je meteen TAAKgericht aan de slag in de klas en op school.

Sherborne bewegingspedagogiek (groep A)

(22-23/5K01-01A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	6
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Jaminé Bart
Datum/Data	di 15/11/2022 18.30 - 21.30 u. di 22/11/2022 18.30 - 21.30 u.
Tekst	De Sherborne bewegingspedagogiek is een methode waarbij men het kind wil helpen zich goed te voelen in het eigen lichaam waardoor het een groter zelfvertrouwen ontwikkelt. Een sterk bewustzijn van het eigen lichaam en van de ruimte, en de mogelijkheid om relaties aan te gaan met andere personen, zijn basisvereisten om vlot te leren. Momenteel kent de methode een succesrijke toepassing in de opvoeding van peuters en kleuters, in de begeleiding van kinderen, jongeren en volwassenen met een sensoriële, fysische of mentale beperkingen, bij kinderen en jongeren met gedrags-, sociale en emotionele problemen en in gezinsgerichte therapieën. Bij dit keuzevak maak je kennis met Sherborne waarbij het grootste deel van de cursustijd bestaat uit actieve bewegingsmomenten. Door bewegingsopdrachten en in samenspel met de andere deelnemers geraak je vertrouwd met de methode. Het accent ligt op 'zelf doen' en 'zelf beleven'. **Opmerking**: Aangepaste bewegingskledij is wenselijk. Sessies van 3u (i.p.v. 2,5u) Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data. Het boekje "Een kijk op de Sherborne bewegingspedagogiek, is aanbevolen, maar niet verplicht om aan te kopen.

Sherborne bewegingspedagogiek (groep B)

(22-23/5K01-01B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	6
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Jaminé Bart
Datum/Data	di 31/01/2023 18.30 - 21.30 u. di 07/02/2023 18.30 - 21.30 u.

Tekst

De Sherborne bewegingspedagogiek is een methode waarbij men het kind wil helpen zich goed te voelen in het eigen lichaam waardoor het een groter zelfvertrouwen ontwikkelt. Een sterk bewustzijn van het eigen lichaam en van de ruimte, en de mogelijkheid om relaties aan te gaan met andere personen, zijn basisvereisten om vlot te leren.

Momenteel kent de methode een succesrijke toepassing in de opvoeding van peuters en kleuters, in de begeleiding van kinderen, jongeren en volwassenen met een sensoriële, fysische of mentale beperkingen, bij kinderen en jongeren met gedrags-, sociale en emotionele problemen en in gezinsgerichte therapieën.

Bij dit keuzevak maak je kennis met Sherborne waarbij het grootste deel van de cursustijd bestaat uit actieve bewegingsmomenten. Door bewegingsopdrachten en in samenspel met de andere deelnemers geraak je vertrouwd met de methode. Het accent ligt op 'zelf doen' en 'zelf beleven'.

Opmerking:
Aangepaste bewegingskledij is wenselijk.
Sessies van 3u (i.p.v. 2,5u)
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.
Het boekje "Een kijk op de Sherborne bewegingspedagogiek, is aanbevolen, maar niet verplicht om aan te kopen.

SMOG (groep A)

(22-23/5K01-11A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Antonissen Leen
Datum/Data	di 31/01/2023 18.30 - 21.00 u. di 07/02/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

SMOG (Spreken Met Ondersteuning van Gebaren) is een ondersteunende communicatievorm waarbij gelijktijdig gebruik wordt gemaakt van spraak en gebaren.

SMOG is bedoeld voor personen met een ernstige communicatieve beperking.
Het kan gaan om specifieke problemen in taal begrijpen en/of spreken. Er kan tevens sprake zijn van een verstandelijke beperking, slechthorendheid en/of ASS-problematiek.
Naast het stimuleren van de communicatieve mogelijkheden, heeft het gebruik van SMOG ook een gunstig effect op de cognitieve en sociaal- emotionele ontwikkeling.

In de cursus komen volgende onderwerpen aan bod:
- De waarde van SMOG in het communicatieve landschap.
- De kenmerken van het gebruik van SMOG.
- Hoe implementeer je SMOG binnen jouw werkveld?
- Een functionele gebarenset inoefenen.

Opmerking:
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les in een ander lokaal met een andere lesgever

SMOG (groep B)

(22-23/5K01-11B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Laurens Yelte
Datum/Data	di 31/01/2023 18.30 - 21.00 u. di 07/02/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

SMOG (Spreken Met Ondersteuning van Gebaren) is een ondersteunende communicatievorm waarbij gelijktijdig gebruik wordt gemaakt van spraak en gebaren.

SMOG is bedoeld voor personen met een ernstige communicatieve beperking.
Het kan gaan om specifieke problemen in taal begrijpen en/of spreken. Er kan tevens sprake zijn van een verstandelijke beperking, slechthorendheid en/of ASS-problematiek.
Naast het stimuleren van de communicatieve mogelijkheden, heeft het gebruik van SMOG ook een gunstig effect op de cognitieve en sociaal- emotionele ontwikkeling.

In de cursus komen volgende onderwerpen aan bod:
- De waarde van SMOG in het communicatieve landschap.
- De kenmerken van het gebruik van SMOG.
- Hoe implementeer je SMOG binnen jouw werkveld?
- Een functionele gebarenset inoefenen.

Opmerking:
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op in een ander lokaal met een andere lesgever.

Suïcidepreventie bij jongeren

(22-23/5K01-09)

Doelgroep	BNB BO lager, secundair / ZO lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Van den Bril Lara Holemans Sarah
Datum/Data	di 06/12/2022 18.30 - 21.00 u. ma 19/12/2022 18.30 - 21.00 u.

Tekst

In deze vorming willen we je voornamelijk kennis en vaardigheden meegeven. We staan stil bij enkele theoretische kaders van waaruit we bekijken wat maakt dat jongeren suïcidaal worden en wat er omgaat in de psyche van een suïcidale jongere.

Daarna bekijken we hoe we kunnen reageren op signalen en hoe we het thema concreet kunnen bespreken met de jongere.

Tot slot staan we stil bij crisissituaties en bespreken we hoe een (klas)gesprek omtrent geestelijke gezondheid (m.i.v. suïcidaliteit) kan gevoerd worden.

Taalontwikkelingsstoornissen (groep A)

(22-23/5K01-19A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Francke Ine
Datum/Data	do 09/02/2023 18.30 - 21.00 u. do 16/02/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis vertonen complexe en hardnekkige moeilijkheden op vlak van mondelinge taal. Omdat taal nauw samenhangt met andere ontwikkelingsdomeinen, hebben kinderen en jongeren met een taalontwikkelingsstoornis wel vaker ook schoolse moeilijkheden en sociaal-emotionele problemen.

Je ervaart hoe het is om TOS te hebben. We bespreken de definitie van taalontwikkelingsstoornissen en de specifieke kenmerken in de verschillende taalontwikkelingsfasen.

Tot slot geven we specifieke maatregelen, tips, aandachtspunten mee voor leerkrachten en ondersteuners om toe te passen in hun praktijk.

Opmerking:
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je mogelijk les in een ander lokaal/bij een andere lesgever.

Je neemt vooraf het studiemateriaal door op de elektronische leeromgeving omtrent de normale spraak- en taalontwikkeling bij kinderen. Het is belangrijk inzicht te hebben in deze leerstof ter voorbereiding van sessie 1 en 2. Je verwerkt deze daarom in zelfstudie.

Voor sessie 1 ‘Ervaar TOS’ breng je mee: een flesje water, pen en papier, een eigen koptelefoon (met draad), documenten die je vindt op de elektronische leeromgeving.

Voor sessie 2 ‘Aan de slag met TOS’ wordt aanvullend studiemateriaal voorzien via de elektronische leeromgeving.

Taalontwikkelingsstoornissen (groep B)

(22-23/5K01-19B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Mostaert Charlotte Francke Ine
Datum/Data	do 09/02/2023 18.30 - 21.00 u. do 16/02/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis vertonen complexe en hardnekkige moeilijkheden op vlak van mondelinge taal. Omdat taal nauw samenhangt met andere ontwikkelingsdomeinen, hebben kinderen en jongeren met een taalontwikkelingsstoornis wel vaker ook schoolse moeilijkheden en sociaal-emotionele problemen.

Je ervaart hoe het is om TOS te hebben. We bespreken de definitie van taalontwikkelingsstoornissen en de specifieke kenmerken in de verschillende taalontwikkelingsfasen.

Tot slot geven we specifieke maatregelen, tips, aandachtspunten mee voor leerkrachten en ondersteuners om toe te passen in hun praktijk.

Opmerking:
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je mogelijk les in een ander lokaal/bij een andere lesgever.

Je neemt vooraf het studiemateriaal door op de elektronische leeromgeving omtrent de normale spraak- en taalontwikkeling bij kinderen. Het is belangrijk inzicht te hebben in deze leerstof ter voorbereiding van sessie 1 en 2. Je verwerkt deze daarom in zelfstudie.

Voor sessie 1 ‘Ervaar TOS’ breng je mee: een flesje water, pen en papier, een eigen koptelefoon (met draad), documenten die je vindt op de elektronische leeromgeving.

Voor sessie 2 ‘Aan de slag met TOS’ wordt aanvullend studiemateriaal voorzien via de elektronische leeromgeving.

Traumasensitief lesgeven (groep A)

(22-23/5K01-03A)

Doelgroep	BNB ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	ONLINE, @home
Begeleider	Kunkels Elke
Datum/Data	do 01/12/2022 18.30 - 21.00 u. do 08/12/2022 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Waar we vroeger bij het horen van het woord 'trauma' vooral dachten aan oorlogsveteranen en vluchtelingen, is het besef gegroeid dat ook hier in België trauma een deel uitmaakt van het leven. De mogelijke impact van deze ingrijpende gebeurtenissen is ontzettend groot, zeker bij kinderen. Dit maakt dat 'leren' niet zo vanzelfsprekend is en vaak zelfs helemaal niet aan de orde is. Als leerkracht of begeleider kan je een grote invloed uitoefenen op deze leerlingen, een impact die zich kan doortrekken op vele vlakken in hun leven. Deze positieve invloed kan zich laten gelden door vaak kleine dingen, door er 'gewoon' te zijn, hen echt te zien.

Jammer genoeg is het zo dat deze leerlingen vaak overlevingsmechanismen hebben die deze verbinding niet zo evident maken. Door te leren kijken door een 'traumabril' wordt het gemakkelijker om deze leerlingen te zien voor wie ze zijn, voorbij het gedrag dat ze tonen. Je krijgt inzichten in de gevolgen van trauma en hoe deze een impact hebben op het gedrag en het leven van deze leerlingen. Via enkele handvaten proberen we de zelfregulatie en veerkracht van deze leerlingen te vergroten en bijgevolg hun capaciteit tot leren en (posttraumatisch) groeien. Zo kunnen zowel de leerlingen als wijzelf werken vanuit kracht en niet vanuit onmacht.

Opmerking:
Deze lessen zijn online en volg je van thuis uit.
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.

Traumasensitief lesgeven (groep B)

(22-23/5K01-03B)

Doelgroep	BNB ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	ONLINE, @home
Begeleider	Kunkels Elke
Datum/Data	do 15/12/2022 18.30 - 21.00 u. do 22/12/2022 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Waar we vroeger bij het horen van het woord 'trauma' vooral dachten aan oorlogsveteranen en vluchtelingen, is het besef gegroeid dat ook hier in België trauma een deel uitmaakt van het leven. De mogelijke impact van deze ingrijpende gebeurtenissen is ontzettend groot, zeker bij kinderen. Dit maakt dat 'leren' niet zo vanzelfsprekend is en vaak zelfs helemaal niet aan de orde is. Als leerkracht of begeleider kan je een grote invloed uitoefenen op deze leerlingen, een impact die zich kan doortrekken op vele vlakken in hun leven. Deze positieve invloed kan zich laten gelden door vaak kleine dingen, door er 'gewoon' te zijn, hen echt te zien.

Jammer genoeg is het zo dat deze leerlingen vaak overlevingsmechanismen hebben die deze verbinding niet zo evident maken. Door te leren kijken door een 'traumabril' wordt het gemakkelijker om deze leerlingen te zien voor wie ze zijn, voorbij het gedrag dat ze tonen. Je krijgt inzichten in de gevolgen van trauma en hoe deze een impact hebben op het gedrag en het leven van deze leerlingen. Via enkele handvaten proberen we de zelfregulatie en veerkracht van deze leerlingen te vergroten en bijgevolg hun capaciteit tot leren en (posttraumatisch) groeien. Zo kunnen zowel de leerlingen als wijzelf werken vanuit kracht en niet vanuit onmacht.

Opmerking:
Deze lessen zijn online en volg je van thuis uit.
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les op andere data.

Verlies en verdriet, hoe ga ik daarme om bij kinderen en jongeren? (groep A)

(22-23/5K01-14A)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Severeyns An
Datum/Data	do 09/02/2023 18.30 - 21.00 u. do 16/02/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Verlies en verdriet horen onlosmakelijk bij het leven, ook bij dat van kinderen. Het ene verlies kunnen we bevatten. Het andere is zo ondenkbaar dat het een diepe verwonding achterlaat. Verlies is een ruim begrip. Het kan gaan om een overlijden, een scheiding, een verandering van school, pesterijen, ziekte, KOPP, pleegzorg, de komst van een broertje/zusje,... Hoe ga je als leraar om met brede verlieservaringen? Hoe kan je 'taal' vinden om met kinderen te praten over verlieservaringen? En hoe ga je op een ondersteunende manier aan de slag met de verliestaken? Leren omgaan met verdriet en pijn hoort bij de opvoeding van kinderen. Kinderen ruimte geven om te voelen, om te leren omgaan met hun diverse emoties en betekenisvolle verliezen is werken aan hun veerkracht en draagkracht. Naast achtergrond is er ruimte voor vragen en het uitwisselen van ervaringen. **Opmerking**: Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les in een ander lokaal bij een andere lesgever.

Verlies en verdriet, hoe ga ik daarme om bij kinderen en jongeren? (groep B)

(22-23/5K01-14B)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager, secundair / ZO kleuter, lager, secundair
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Vermonden Wendy
Datum/Data	do 09/02/2023 18.30 - 21.00 u. do 16/02/2023 18.30 - 21.00 u.

Tekst

Verlies en verdriet horen onlosmakelijk bij het leven, ook bij dat van kinderen.
Het ene verlies kunnen we bevatten. Het andere is zo ondenkbaar dat het een diepe verwonding achterlaat.
Verlies is een ruim begrip. Het kan gaan om een overlijden, een scheiding, een verandering van school, pesterijen, ziekte, KOPP, pleegzorg, de komst van een broertje/zusje,...

Hoe ga je als leraar om met brede verlieservaringen? Hoe kan je 'taal' vinden om met kinderen te praten over verlieservaringen? En hoe ga je op een ondersteunende manier aan de slag met de verliestaken?

Leren omgaan met verdriet en pijn hoort bij de opvoeding van kinderen. Kinderen ruimte geven om te voelen, om te leren omgaan met hun diverse emoties en betekenisvolle verliezen is werken aan hun veerkracht en draagkracht.

Naast achtergrond is er ruimte voor vragen en het uitwisselen van ervaringen.

Opmerking:
Hou je rooster in de gaten! Afhankelijk van de groep waarin je wordt ingedeeld, heb je les in een ander lokaal bij een andere lesgever.

Zorg, via beweging

(22-23/5K01-10)

Doelgroep	BNB BO kleuter, lager / ZO kleuter, lager
Sessies	2
Lesuren	5
Locatie	Karel de Grote Hogeschool, Brusselstraat 45, 2018 Antwerpen
Begeleider	Crabbe Cathy
Datum/Data	ma 13/02/2023 18.30 - 21.00 u. ma 27/02/2023 18.30 - 21.00 u.
Tekst	Welk verband bestaat er tussen bewegen en leren? Het brein dat nodig is voor het aanleren van schoolse vaardigheden wordt in het prille begin gestuurd vanuit de motoriek. Denk maar aan een goed ontwikkeld lichaamsbesef ruimtelijk inzicht om de voorzetsels echt te begrijpen. In dit keuzevak leer je kijken door een motorische bril, spontane observaties maken plaats voor heuse screeningsinstrumenten. We oefenen de observaties aan de hand van hanteerbare criterialijsten. Op die manier kan je individuele maar ook groepsnoden in kaart brengen en opstarten met een handelingsplan voor beweging. Dit keuzevak start met een theoretische les, nadien voeren we zelf observaties uit. De aanzet naar het verzamelen van goede remediëringsoefeningen doen we klassikaal, daarna is het aan jullie om de kinderen zorg via beweging aan te bieden